

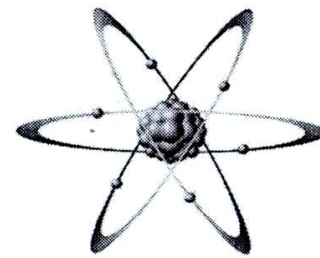
**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ**

УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
САДІВНИЦТВА

РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ УМАНСЬКОГО НУС

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**“АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
СУЧАСНОЇ АГРАРНОЇ НАУКИ”**

Умань – 2014

<i>М.М. Ptashnyk, Н.М. Nospodarenko</i>	EFFECT OF SPECIES, NORMS AND TIMING OF NITROGEN FERTILIZERS ON STRUCTURAL ELEMENTS OF WINTER RYE HARVEST.....	82
<i>Л.В. Розборська</i>	ЗАБУР'ЯНЕНІСТЬ ПОСІВІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ЗАСТОСУВАННЯ РІЗНИХ НОРМ ГЕРБИЦИДУ ЛОНТРИМ..	83
<i>В.Я. Рудницький, В.Р. Черпінка</i>	КОРЕЛЯЦІЯ ГЕОМОРФОЛОГІЧНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ІЗ СТРУКТУРОЮ ҐРУНТОВОГО ПОКРИВУ.....	85
<i>Г.Я. Слободяник, Н.Ю. Головацька, Н.С. Креценко</i>	ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ СПОСОБІВ ВИРОЩУВАННЯ ЦИБУЛІ БАТУН.....	86
<i>Г.Я. Слободяник, К.І. Сергєєва, В.В. Проскурова</i>	ЗАСТОСУВАННЯ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ ТА БІОПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИРОЩУВАННЯ РОЗСАДИ ЦИБУЛІ ПОРЕЙ.....	88
<i>А.С. Слоть, Н.В. Бровко</i>	СМОРОДИНОВА СКЛІВКА В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	89
<i>М.Г. Собко, О.М. Собко</i>	ВПЛИВ ОБРОБІТКУ ЧОНОЗЕМУ ТИПОВОГО НА ЙОГО ВОДНОФІЗИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ.....	91
<i>О.М. Собко</i>	ВПЛИВ СПОСОБУ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ТА ЙОГО ВОЛОГОСТІ НА УРОЖАЙНІСТЬ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ В УМОВАХ ПІВНІЧНО-СХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	93
<i>О.Ю. Стасіневич, В.О. Бортник</i>	ВПЛИВ ТРИВАЛОГО ЗАСТОСУВАННЯ ДОБРІВ У ПОЛЬОВІЙ СІВОЗМІНІ НА ВРОЖАЙНІСТЬ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО.....	95
<i>Р.Ю. Сухомейло</i>	ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ПІСЛЯЖИВНОГО ПОСІВУ РЕДЬКИ ОЛІЙНОЇ НА СИДЕРАТИ ПІД БУРЯКИ ЦУКРОВІ.....	96
<i>О. В. Телегуз</i>	ОСОБЛИВО ЦІННІ ҐРУНТИ ОРНИХ ЗЕМЕЛЬ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	98
<i>А.Г. Тернавський</i>	ВПЛИВ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ НА УРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ ПЛІДІВ ОГІРКА ГІБРИДА АТЛАНТІС В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	100
<i>Д.В. Ткачук</i>	АНАЛІЗ ПОЛЬОВОЇ СІВОЗМІНИ У ДП «ХАРВІСТ-УМАНЬ» АГРОЦЕХ С. ТОМАШІВКА УМАНЬСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	101
<i>Г.В. Тоболова</i>	ИЗУЧЕНИЕ ФОТОСИНТЕТИЧЕСКОЙ АКТИВНОСТИ ТЕТРАПЛОИДНОГО ВИДА TRITICUM CARINICUM NEVSKI. В УСЛОВИЯХ СЕВЕРНОГО ЗАУРАЛЬЯ.....	103
<i>А.В. Толмачова</i>	ВПЛИВ СТРОКІВ СІВБИ НА ФОРМУВАННЯ АСИМІЛЯЦІЙНОЇ ПОВЕРХНІ ПОСІВІВ СОЇ.....	105
<i>О. М. Філонова</i>	ЕФЕКТИВНІСТЬ ВРОЩУВАННЯ КОРІАНДРУ ПОСІВНОГО ЗА РІЗНИХ СТРОКІВ СІВБИ.....	106

<i>Д.В. Флорія</i>	ОЦІНКА АГРОЕКОЛОГІЧНИХ УМОВ ВИРОЩУВАННЯ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ В ПІВНІЧНО-ЗАХІДНОМУ ПРИЧОРНОМОР'І.....	108
<i>Л.М. Худік, О.В. Мельник</i>	ФУНКЦІОНАЛЬНІ ТА МІКРОБІОЛОГІЧНІ ПОШКОДЖЕННЯ ЯБЛУК РАЙНОЗИМОВИХ СОРТІВ, ОБРОБЛЕНИХ ІНГІБІТОРОМ ЕТИЛЕНУ ПІСЛЯ ЗБИРАННЯ.....	109
<i>М.Г. Цицора, С.А. Гаршинок</i>	ФОРМУВАННЯ НАСІННЄВОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ СОРТОСУМІСНИХ ПОСІВІВ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО.....	110
<i>С.В. Щетина, І.Д. Живик, С.Ю. Сеник, І.М. Мандзюк, М.Б. Бандриччак</i>	ВПЛИВ БАКОВИХ СУМІШЕЙ ГЕРБИЦІДІВ ІЗ РЕГУЛЯТОРАМИ РОСТУ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ЗАБУР'ЯНЕНІСТЬ ПОСІВІВ МОРКВИ.....	112
<i>Р.В. Яковенко</i>	ПОЗАКОРЕНЕВЕ УДОБРЕННЯ ПЛЮДОВИХ КУЛЬТУР.....	113
<i>А.І. Яцко</i>	ПІЛЯХИ ВИХОДУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ НА СТІЙКІ ПОЗИЦІЇ МІЖНАРОДНОГО РИНКУ.....	115
ЛІСІВНИЦТВО І САДОВО-ПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО		
<i>О.А. Балабак</i>	ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ ФОРМ, СОРТІВ І ГІБРИДІВ ФУНДУКА В УКРАЇНІ.....	117
<i>О.Б. Болдар</i>	ЛІСІВНИЧО-ТИПОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВОДОЗБОРУ РІЧКИ ЛОПАНЬ.....	119
<i>Д.О. Герасимчук, М.В. Ващенко</i>	ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА СТАНУ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ В УМОВАХ ДП «ЧЕРВОНОАРМІЙСЬКИЙ ЛІСОГСП АПК».....	121
<i>О.О. Дубін</i>	ОЗЕЛЕНЕННЯ ТА БЛАГОУСТРІЙ ПРИСАДИБНОЇ ДІЛЯНКИ М. УМАНЬ ПО ВУЛИЦІ ВІЛЬЯМСА, 34.....	122
<i>А.В. Житовоз</i>	ЕКОЛОГІЧНІ ЗАГРОЗИ БІОРИЗНОМАННІТТЮ В ДЕНДРОПАРКУ «СОФІВКА» НАН УКРАЇНИ.....	124
<i>Н.В. Мірошник, П.В. Маціборук</i>	ВПЛИВ РЕКРЕАЦІЙНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ТРАВ'ЯНИЙ ПОКРИВ УЗЛІСНИХ НАСАДЖЕНЬ ЧЕРКАСЬКОГО БОРУ.....	126
<i>Ю. М. Мусієнко</i>	СОСНА ВЕЙМУТОВА (PINUS STROBUS L.) В УКРАЇНІ.....	128
<i>А.В. Періг</i>	ПРОЕКТ ОЗЕЛЕНЕННЯ ТА БЛАГОУСТРОЮ ПРИСАДИБНОЇ ДІЛЯНКИ В М. ВІННИЦЯ.....	130
<i>А.А. Піжєжнова А.Ф. Балабак</i>	МОРФОГЕНЕЗ УТВОРЕННЯ АДВЕНТИВНИХ КОРЕНІВ У ЗЕЛЕНИХ СТЕБЛОВИХ ЖИВЦІВ СОРТІВ ЧОРНИЦІ ВИСОКОРОСЛОЇ (VACCINIUM CORYMBOSUM L.).....	132
<i>Н.Е. Ружицька</i>	БІОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА КАМПСИСУ КРУПНОКВІТКОВОГО (CAMPSIS GRANDIFLORA L.) ТА ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ В ОЗЕЛЕНЕННІ.....	134

частину обробляли відразу після збирання. Плоди зберігали протягом шести місяців у фруктосховищі ФХ-770 за температури +3...4°C і відносної вологості повітря 85...90% та аналізували щомісячно за ГСТУ 01.1 – 37 – 160 «Яблука свіжі середніх і пізніх термінів достигання».

Плодова гниль прогресувала під час зберігання яблук обох помологічних сортів із нижчою інтенсивністю ураження за післязбиральної обробки 1-МЦП попередньо охолоджених (на 2,4 і 2,3 %) та неохолоджених (на 2,1 і 1,6 %) відповідно плодів сорту Кальвіль сніговий і Спартан вже після чотирьох місяців зберігання. П'ятимісячне зберігання зумовило підвищення на 2,0 і 1,6 % втрат від загнивання обробленої 1-МЦП продукції відповідно сортів Кальвіль сніговий і Спартан, що на 2,8 і 2,6 % менше, порівняно з плодами без обробки. В 5,7 разів та на 3,0% менші втрати від плодової гнилі забезпечила обробка 1-МЦП яблук сорту Кальвіль сніговий і Спартан на кінець шестимісячного зберігання.

Слабке побуріння м'якуша на рівні 7,6–10,0 та 10,8–11,4 % відповідно необроблених плодів сорту Кальвіль сніговий і Спартан спостерігалось вже після п'яти місяців зберігання. Післязбиральна обробка 1-МЦП забезпечила майже на 15% менші втрати від побуріння м'якуша яблук сорту Кальвіль сніговий на кінець шестимісячного зберігання, що на 4,6% більше, ніж сорту Спартан.

Третина необроблених яблук сорту Кальвіль сніговий уразилась побурінням шкірки вже після трьох місяців зберігання. Подальше зберігання плодів зумовило майже 100% ураження різної інтенсивності, створюючи 20% технічного браку після шести місяців зберігання. Післязбиральна обробка 1-МЦП забезпечила наполовину менше ураження і повну відсутність технічного браку від побуріння шкірки на кінець зберігання.

Спухання необроблених плодів сорту Спартан проявилось на рівні 2,2%, тоді як обробка 1-МЦП після збирання зумовила повну його відсутність на кінець зберігання.

Подяка польській фірмі «Агрофреш» за надання препарату «SmartFresh».

ФОРМУВАННЯ НАСІННЕВОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ СОРТОСУМІСНИХ ПОСІВІВ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО

Я. Г. ЦИЦОРА, кандидат сільськогосподарськ наук

С. А. ГОРПІНЮК, аспірант

Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця, Україна

У сучасному сільському господарстві, як і раніше актуальним є збільшення виробництва зерна, підвищення його якості стабільності зернового ринку при дотриманні екологічної рівноваги навколишнього середовища. У рішенні цих завдань велика роль належить правильному використанню біологічного потенціалу кращих сортів ярових зернових і зокрема ярого ячменю, на долю

ярого в Україні приходиться щорічно близько 3 – 4 млн га у структурі посівних площ.

В Україні створено багато цінних сортів ячменю. Сучасні сорти, володіючи значним адаптивним потенціалом, здатні формувати високі, а за умов застосування відповідних рівнів технологічного забезпечення вирощування, величина їх урожайності може досягати 4 – 6 т/га. Це відкриває можливість до повного забезпечення потреб нашої держави в фуражному зерні сировинній сировині. Проте, фактична урожайність цієї цінної культури в Україні становить 1,5 – 2,5 т/га. Це зумовлює необхідність у пошуку оптимізації технології вирощування ярого ячменю. У цьому плані значний інтерес представляє посів суміші сортів різного походження (блендів), який сприяє об'єднанню цінних господарських ознак, підвищує буферну здатність посівів в протистоянні до стресів, дозволяє якнайповніше використати природні ресурси і на цій основі – підвищенню врожайності та його якості, стабільності виробництва зерна на продовольчі і фуражні цілі.

Проблематика сортосумісних посівів с.-г. культур була поставлена на обговорення у дослідженнях В. Ф. Акулічєва, Г. А. Борук, Т. В. Панченко, А. И. Різник, С. И. Гриб та ін. Проте, не дивлячись на певну вивченість цього питання методологія створення високопродуктивних сортосумішей (блендів) ярого ячменю у повній мірі незкрита.

Враховуючи цей факт, ми розпочали вивчення ефективності конструювання сортосумісних посівів ярого ячменю трьохкомпонентної структури на базі Вінницького національного аграрного університету. Використовувались сучасні, районовані сорти інтенсивного типу зі схемою сортозмішування: 1:1:1 (рівня частки кожного орту у нормі висіву); 50:25:25; (у % співвідношення насіння у нормі висіву), 75:12,5:12,5; 25:50:25; 12,5:75:12,5; 25:25:50; 12,5:12,5:75. При закладенні дослідів та формування сортосумісних посівів використовували рекомендації Г. А. Борук та Т. В. Панченко.

Дані, отримані в результаті проведених досліджень, свідчать, що польова схожість сортів ярого ячменю у блендах як правило, на 2,5 – 4,0 % вища, ніж в чистих посівах сортів. Загальні показники виживаності рослин у сортосумішках різнилися залежно від скоростиглості сорту, його архітекtonіки та продуктивного кушення. Виживаність сортосумішей де домінує скоростиглий та високорослий сорт, в силу певних ознак сумісного пригнічення, була на 2,9 – 3,2 % нижчою, порівняно із сортосумішами, де переважали сорти з однотиповим характером ростових процесів.

Підтверджено також, що сортосуміші є більш врожайними, ніж сорти, і при незначних енергетичних затратах на їх створення вони забезпечують підвищення урожайності ярого ячменю на 2,5 – 9,3 /га.

Нами встановлено, що для забезпечення високих рівнів продуктивності сортосумісних посівів ярого ячменю необхідно проводити обґрунтований підбір сортів і сортосумішей для конкретних ґрунтово-кліматичних умов, а отже і для конкретних агроформувань. Наприклад, при нестачі добрив сортосуміші ярого ячменю слід комбінувати у схемі рівного співвідношення сортів інтенсивного типу та сортів з нижчою ємністю технології вирощування. Важливе значення при цьому має також правильний підбір і використання

сортів на основі взаємної компенсації різних рівнів зернової продуктивності, що стабілізує врожайність на високому рівні за різних метеорологічних умов. Цьому ракурсі сорти у складі сортосумішей мають створювати взаємодоповнюючу систему. Так, за елементами зернової продуктивності (кількість зерен в колосі, вихід зерна з рослини, маса 1000 зерен) сорти мали більш вирівняні показники ніж у співставленні сортів окремо взятим. Крім того, сорти для сортосумішей мають розрізнятися довжиною структурою вегетаційного періоду, технологічно підходити для ґрунтів різних рівнів родючості і механічного складу, мати різний генетичний контроль стійкості до хвороб, стійкість до впливу негативних факторів і добру реакцію на оптимізацію умов росту, різнитися векторністю господарського призначення.

Таким чином, нами підтверджено, що для даних умов розвитку сільськогосподарського зерновиробництва виникає необхідність створення високопродуктивних багатоконпонентних фітоценозів ярого ячменю на базі сортосумішей, завдяки своїй пластичності, стабільності, стійкості до хвороб, більш ефективному використанню сонячної радіації забезпечують вищі врожаї, сорти, на базі яких вони створюються.

ВПЛИВ БАКОВИХ СУМІШЕЙ ГЕРБІЦИДІВ ІЗ РЕГУЛЯТОРАМИ РОСТУ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ЗАБУР'ЯНІНІСТЬ ПОСІВІВ МОРКВИ

С.В. ЩЕТИНА, кандидат сільськогосподарських наук

І.Д. ЖИЛЯК, кандидат хімічних наук

С.Ю. СЕНИК, студент

Уманський національний університет садівництва, м. Умань, Україна

І.М. МАНДЗЮК, М.Б. БАНДРІВЧАК, викладачі

ВП НУБіП України «Заліщицький аграрний коледж ім. С. Храпливого», м. Заліщики, Україна

У світовій практиці рослинництва на додаток до агротехнічних прийомів боротьби з бур'янами широко застосовують гербіциди. Тому пошук селективних ефективних препаратів для знищення бур'янів на посівах моркви вельми актуальний. Для ефективного безпечного застосування гербіцидів важливо дати їм об'єктивну оцінку в конкретних ґрунтово-кліматичних умовах на районуваних сортах та гібридах, визначити їх роль і місце у технологіях вирощування культур, встановити їх вибірковість, а також токсичність нових препаратів для найбільш поширених видів бур'янів.

В Україні ефективність нових гербіцидів, їх спільне застосування з добривами, регуляторами росту в системі догляду за посівами моркви вивчена недостатньо.

Метою досліджень було вивчити дію гербіцидів на посівах моркви та ефективність бакових сумішей із стимулятором росту.

Досліджуваным фактором був вплив послідовного застосування гербіцидів

500 к.е., Фюзилад Форте 150 ЕС к.е., Зенкор 70% в.г. самостійно та в суміші із стимулятором росту Гуміфілд для зняття стресу внаслідок дії гербіциду. Він вивчався в трьохкратній повторності.

В результаті проведених досліджень відмічено суттєвий вплив гербіцидів на врожайність посівів.

При застосуванні Гезагарду у фазі трьох справжніх листків кількість дводольних та злакових бур'янів різко знижувалась і нові хвилі бур'янів не появлялись аж наприкінці вегетації. Деяко зменшився рівень багаторічних дводольних бур'янів. На багаторічні злакові бур'яни він практично не вплинув. При застосуванні Гезагарду із Гуміфілдом активність гербіциду зростала, особливо на багаторічні бур'яни, які почали сильніше знижуватись. Загальна чисельність бур'янів на кінець вегетації становила – 288 шт./м², відповідно.

Найбільш ефективним виявилось застосування у фазі трьох листків бакової суміші Гезагарду із Фюзиладом Форте а також із стимулятором росту Гуміфілд. При цьому гибель бур'янів була майже 100%.

При наявності ґрунтової та повітряної засухи активність ґрунтових гербіцидів знижується. Тому при появі поодиноких сходів бур'янів ми застосували Зенкор у фазі олівця в нормі 0,4 кг/га. Це дало можливість частково знищити однорічні бур'яни та підсилити ґрунтову дію Гезагарду, особливо на злакові бур'яни. При такій схемі послідовного застосування гербіцидів у кінці вегетації в нас залишилося 8-10 шт./м² бур'янів.

При проведенні обліку врожайності на різних варіантах застосування гербіцидів, різниця виявилася досить значна. При застосуванні інтегрованої системи хімічного захисту посівів моркви від бур'янів дозволило збільшити врожайність на 10,3-27,6 т/га порівняно до абсолютного контролю, де боротьба з бур'янами взагалі не проводилась. Крім того застосування в бакових сумішах стимулятора росту Гуміфілд дозволило зменшити фітотоксичну дію на культурні рослини від застосування гербіцидів та забезпечило приріст врожайності 0,56-0,78 т/га.

Отже, за результатами наших досліджень встановлено, що найбільш ефективною проти бур'янів виявилось застосування у фазі трьох листків бакової суміші Гезагарду із Фюзиладом Форте, а також із стимулятором росту Гуміфілд. З послідовним внесенням гербіциду Зенкор у фазі олівця в баковій суміші із Гуміфілдом.

ПОЗАКОРЕНЕВЕ УДОБРЕННЯ ПЛОДОВИХ КУЛЬТУР

Р.В. ЯКОВЕНКО, кандидат сільськогосподарських наук
Уманський національний університет садівництва, м. Умань, Україна

За інтенсивного вирощування плодів культур широко використовується метод позакореневого удобрення, який швидко та цілеспрямовано урівноважує дисбаланс поживних речовин у рослинах. Його застосовують тоді, коли через